

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๐

(สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕๕ (สมัยสามัญ) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

๕๘

ครั้งที่ ๕๐/๒๔๗๕

- รองประธานสภาฯ แจ้งเรื่องประธานสภาฯ บัญญัติ
มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรราชการ ลงวันที่ ๓๓ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๔๗๕ เรื่องรับพิจารณาเรื่องร่างขอรับอนุญาตสิทธิ
ตรวจหาและทำเหมืองแร่ดีบุก พ.ศ. ๒๔๗๕ ๗๓๗-๗๓๘
- มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
ยกเลิกปรับใหม่ตามคักกิดินา พ.ศ. ๒๔๗๕ ๗๓๘-๗๓๙
- มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการทำพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๖... (ที่ประชุมได้
ตกลงให้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณา)
ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่า
ด้วยทำพินัยกรรม ๗๓๙-๗๔๐
- กระทู้ถามของหลวงอรุณสารประสิทธิ์ เรื่องร่าง
พระราชบัญญัติอากรมฤตก ๗๔๐
- กระทู้ถามของนายสงวน ตุลารักษ์ เรื่องกระทรวง
ธรรมการจำกัดนักเรียนที่มีอายุมากไม่ให้เรียนในโรงเรียน
ของรัฐบาล ๗๔๑-๗๔๒
- พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เสนอมติขอให้ที่ประชุม
ลงมติความสวดจิตใจให้แก่ นายเรือตรี ทองดี ระวังภัย ๗๔๒-๗๔๓
- กระทู้ถามของหลวงอรุณสารประสิทธิ์ เรื่องร่าง
พระราชบัญญัติอากรมฤตก ๗๔๓-๗๔๔
- พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เสนอเรื่อง สมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรควรมีตัวรถไฟพิเศษ ๗๔๕-๗๔๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๐/๒๔๗๕

วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เปิดประชุมเวลา ๑๖.๓๕ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๔๐ นาย

รองประธาน ฯ กล่าวหาว่า ประธานสภา ฯ ยังไม่หายป่วย
ฉะนั้นในขณะนี้ข้าพเจ้าจึงต้องนั่งเป็นประธานแทน อนึ่งระเบียบวาระ
สำหรับการประชุมในครั้งมี ๓ เรื่อง คือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรธิการ
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ เรื่องงดรับพิจารณาเรื่องราว
ขอรับอนุญาตสิทธิตรวจหาและทำเหมืองแร่ดีบุก พ.ศ. ๒๔๗๕

๒. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกปรับปรุงใหม่ตามศักดิ์ดินนา พ.ศ. ๒๔๗๕

๓. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๕

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอข้อที่ประชุมว่าอัน
นี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบฉันทะให้แถลงแทน เพราะนายกรัฐมนตรี
มาประชุมไม่ได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรธิการ
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นร่างที่ส่งมาจากกระทรวง

มหาดไทย เพราะฉะนั้นขอให้พระยามานวราช ฯ อธิบายข้อความ
ตามที่คิดร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น

พระยามานวราชเสวก์กล่าวว่า แต่เดิมมีร่างประกาศของกระทรวง
เกษตรธิการ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ ฉบับหนึ่ง มี
ข้อความว่าให้งดรับพิจารณาเรื่องราวขอรับอนุญาตสิทธิตรวจหาและทำ
เหมืองแร่ เพราะที่ดินที่ทำเหมืองแร่มีคนทำแร่เป็นจำนวนมาก ทรัพย์สิน
ในที่ดินชุดนั้นมากจนคำนวณไม่ถ้วน แต่ภายหลังได้ของรัฐบาล
ตกต่ำลงไป แสดงว่าถึงจะขุดทรัพย์สินได้มากมาย แต่ถ้าขายไม่
ออกราคาก็ตกต่ำ ถ้าจะทิ้งไว้ไม่จัดการ ทรัพย์สินแผ่นดินอาจสูญ
สิ้นไป เพราะฉะนั้นในสมัยนั้นจึงออกประกาศเพื่อไม่ให้ทรัพย์สินแผ่นดิน
ขาดหายไป ให้ขายได้เท่าที่มีอยู่ แต่การควบคุมเป็นการบีบประค
อที่สำหรับระงับการขุดคราว การปรากฏเช่นนี้ไม่ใช่แต่ที่สยาม
ของเรา ที่แหลมมลายูเขาก็ทำเหมือนกัน ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติ
จำกัดแร่ดิบ พ.ศ. ๒๔๗๔ เพื่อระงับการจำกัดแร่ดิบว่า จะ
ขาดจำนวนหน่วย (โควตา) แต่ขาดตามถ่วง และจะขายถ่วงที่
ควรอนุญาตเท่าที่จะขายได้ พระราชบัญญัตินั้นกำหนดบทจำกัดในตัว
แล้ว ต่อมาในเวลานี้กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เมืองอื่นๆ เข
าก็ให้ตรวจหาแร่และอนุญาตให้รับเรื่องราวเพื่อขอสิทธิ ด้วยคำนวณว่า
ต่อไปจะใช้แร่ดิบก็จะใช้กันมากถ้าเมืองเราจะหวงกันดังประกาศไว้ เมื่อ
เวลาแร่มีราคาสูงขึ้นโอกาสจะไม่ทัน จึงขอยกเลิกประกาศกระทรวง

เกษตรวิธีการเสีย และอย่างไรก็ดีเวลานี้เป็นการคาดคะเน ยังมี
ประกาศกระทรวงเกษตรวิธีการ พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้กำหนดไว้บริบูรณ์แล้ว
เพราะฉะนั้นการออกพระราชบัญญัตินี้ไม่เสียหาย นอกจากเป็น
ประโยชน์ให้ผู้มีกำลังตรวจหาวิธีไว้ได้ เมื่อเวลาเริ่มมีราคาจะได้ขาย
ตามที่ควรมีควรได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ของประเทศ

นายสงวน ตุลารักษ์ กล่าวว่ สำหรับการศึกษาทั่วทำ
เหมืองแร่ คนไทยเราไม่ได้ทำ โดยมากเป็นชาวต่างประเทศ
ทั้งนี้ แรงงานที่ทำก็เป็นชาวต่างประเทศ และรัฐบาลเราเองดู
เหมือนไม่ได้คิดจะทำเช่นนั้น และรายได้ของรัฐบาลที่ให้ขุดไปนั้นเป็น
จำนวนเล็กน้อย แต่เวลานั้นจำนวนมากกว่า คิดว่างคเอาไว้ก่อนจน
กว่ารัฐบาลเราจะมีปัญหาทำ แล้วจึงค่อยเปิดโอกาส ไม่ควรที่จะ
เปิดโอกาสในเวลานี้

ทำการแทนประธานสภาฯ แสดงให้เบ็ดเตล็ดภาวะแห่งที่ประชุมเป็น
ชุมนุมอนุกรรมการเต็มสภา ไม่มีผู้ใดคัดค้าน และที่ประชุมอนุมัติ
พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ นายสงวน ตุลารักษ์ พุ
ฒานำพั้ง แต่ว่าการกระทำเช่นนั้นได้เปิดโอกาสให้ชาวต่างประเทศมา
ทำมาหากินช้านานแล้ว ประกอบทั้งเวลานี้มีคนไทยบางคน เช่น
เป็นจีนแล้วกลายเป็นไทย นอกจากนั้นคนไทยหลายคนทำการ
นี้ ถ้าแม้ว่ามีฝรั่งมาทำเหมืองแร่ในเวลานี้ก็ไม่น่ารังเกียจ เพราะ
เป็นรายได้ของประเทศ สำหรับเวลานี้ถ้าเราเปิดโอกาสให้เขาทำ

เราเห็นแล้วว่าเราจะได้อะไรไม่มากเท่าที่ควรได้ ชาวต่างประเทศเป็นจีนหรือฝรั่งก็ตาม ถ้าไม่มีเครื่องอุปกรณ์การชดเชยแล้วเขาก็ไม่ชดเชยเป็นแน่ นอกจากนี้เราจำกัดตามพระราชบัญญัติแร่ดิบ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ ข้อนี้เจ้าหน้าที่รัฐบาลไม่ได้ละเลย ที่นายสงวนพูดก็ได้ครึกครองหลายหนหลายครั้งแล้ว แม้ข้าพเจ้าเองก็เหมือนกัน แต่เดี๋ยวนี้เรายังไม่ถึงเวลาจะมีคูปองขาย นอกจากจะเสียไมตรีแล้วยังขาดประโยชน์รายได้อีกด้วยหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงเห็นควรปลดปล่อยไป

หลวงอรรถสารประสิทธิ์ กล่าวว่า ตามที่พระยามานวราชเสวีแถลงว่า ถ้าเราไม่จำกัดเวลานี้ จะเสียทางพระราชไมตรีนั้น ถ้าเราจำกัดอยู่ต่อไปคงไม่ทำให้เขาเปลี่ยนความคิดเดิมได้ แร่ดิบก็เป็นทรัพย์สินของเราแท้ๆ ถ้าเราจะเปิดโอกาสเวลานี้โดยที่คนไทยยังไม่มีโอกาสเข้าทำนั้น ข้าพเจ้าเห็นด้วย เพราะฉะนั้นตามโรงงานเหมืองแร่ต่างๆ ในมณฑลต่างๆ ได้ตั้งใช้เงินทั้งนั้น ถ้าหากว่าจะเปิดโอกาส ข้าพเจ้าเห็นว่าควรออกกฎหมายควบคุมการงานเสียก่อน คือว่าผู้ใดจะตั้งบริษัทขึ้น จะต้องให้มีคนไทยทำงานอยู่ในบริษัทเป็นจำนวนที่เปอร์เซ็นต์ แล้วจึงอนุญาตให้ตั้ง จะได้ประโยชน์แก่คนไทยด้วย เวลานี้กฎหมายของเรายังไม่ได้ออก เห็นว่าควรออกกฎหมายเสียก่อน จึงเปิดโอกาส

พระยามานวราชเสวี ตอบว่า ตามที่หลวงอรรถสาร ฯ พูด
นั้นไม่ผิด แต่เดี๋ยวนี้คนไทยไม่มีความชำนาญ แม้แต่ทางอเมริกาได้
ยังเอาคนจีนไปทำกุด ที่ว่าจะเอาคนไทยไปทำงาน เดี่ยวนี้คนไทย
เรายังไม่คุ้นเคยแก่กิจการนี้ ถ้าเราหยุดเดี่ยวเดฉานก็เสียประโยชน์ไป
ที่ว่าเบ็ดนั้นก็เพียงแต่เปิดโอกาสให้เขาตรวจค้นว่าจะมีที่ดินที่ไหนบ้าง
ที่มีแร่ แม้ว่าประกาศเดิมนั้นเราไม่แก้ไข แร่ที่นั่นก็มีมากพอที่จะ
ใช้ไปอีกหลายปี ถ้าเปิดโอกาสให้เขาไปหาจะมีผล แร่ที่นั่นก็ค้น
พบเขาวงมันมีสายเป็นทาง และความคิดที่ว่าที่จะให้คนไทยเห็นอย่าง
นาน ถ้าวัดจะสูงงาก็ไหม้ เฉฉานรายได้ของรัฐบาลก็มันน้อย ถ้า
มีรายได้ทางนั้นมาชดเชยก็จะดีขึ้น ไม่ควรปกปิด อยากรู้ก็ดู เชื่อว่า
ยังมีอีกมากตามที่ได้ทราบมา

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวหาว่า เรื่องปัญหาที่เกี่ยวกับ
งานเราได้ดำริกันว่า การให้สัมปทานแก่ผู้ใด จะต้องให้ใช้แรงงาน
คนไทยเท่านั้นเท่านั้น แต่หาได้ทำเป็นพระราชบัญญัติไม่ แต่ที่พูดนี้เป็น
เรื่องที่ได้มีกล่าวไว้ในสัมปทาน ระหว่างที่พูดนี้ยังไม่มีความหมาย
ถ้าหากว่าสัมปทานกำหนดไว้ว่าให้กำหนดกรรมกรไทยเป็นเปอร์เซ็นต์
เท่านั้นเท่านั้น เช่นนี้จะเป็นการแก้ข้อขัดข้องของกรรมกรได้หรือไม่

พระยามานวราชเสวี รับรองว่าทำได้

นายจรรยา ตีบแต่ง กล่าวหาว่า นอกจากปัญหาเรื่องกรรมกร
ไทย ซึ่งจำกัดในสัมปทานว่าให้มีที่เปอร์เซ็นต์แล้ว มีปัญหาว่า

ที่ดินที่ท่าเหมืองแร่ นั้น เมื่อขุดแร่ในที่ดินแล้วที่ดินนั้นเสียไปจะใช้ทำ
 กสิกรรมไม่ได้ ปัญหาที่ว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการท่าเหมืองแร่
 มีอยู่เฉพาะเขตที่ดินแร่ที่อยู่ แต่เมื่อหมดแร่แล้วที่ดินนั้นจะเสียไปใช้
 การอะไรไม่ได้ ซึ่งมีปรากฏในมณฑลตอนใต้ว่าที่ดินที่ขุดขึ้นมาเนื่อง
 จากการท่าเหมืองแร่เมื่อไปทับถมที่ดินที่ใช้ทำกสิกรรม แล้วทำให้ที่
 ดินที่ทำการกสิกรรมนั้นเสียไป จะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายก็ไม่พอ
 ชดเชยกัน ใช้แต่เท่านั้นที่ดินที่ขุดก็เสียไปด้วย การท่าเหมืองแร่
 นี้ทำให้เสียประโยชน์การกสิกรรม บางแห่งมีที่ดินทำการเพาะปลูก
 ต้อยแล้ว ภายหลังค้นพบแร่เข้า ก็ซื้อขายกันท่าเหมืองแร่ที่ที่ดินนั้นก็
 เสียไป ถ้าจะทำกสิกรรมก็เป็นที่ดินที่อยู่ตลอดไป ไม่มีที่สิ้นสุด
 อีกประการหนึ่งการอนุญาตให้ตรวจหาท่าเหมืองแร่ที่บุก แร่ที่บุกหา
 ได้มีแต่ในมณฑลตอนใต้ไม่ คงจะมีอยู่ที่อื่นด้วย เพราะฉะนั้นถ้า
 จะออกพระราชบัญญัติสนับสนุนแร่ที่บุกได้ในมณฑลอื่น ๆ ด้วยก็จะ
 เป็นการดี เพราะถ้าที่เบ็ดในมณฑลตอนใต้ระงับไว้ไม่ได้ หรือ
 ห้ามไม่ให้ทำการตรวจหา ก็จะเป็นประโยชน์แก่คนไทยต่อไปภายหน้า

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ที่นายจรรยา สืบแสง กล่าวมา
 นั้นมีมูล แต่การทำเหมืองแร่ เขาคงขออนุญาตต่อรัฐบาลทั้งนั้น
 คือขอจากคณะรัฐมนตรี แต่สำหรับการเสียหายนั้นที่จริงพระราช
 บัญญัติเหมืองแร่ได้บัญญัติให้ขอที่ดินที่ขุดท่าเหมือง เช่นที่ศาลมณฑล
 ภูเก็ตนั้นเมื่อเขาทราบที่ตั้งศาลนั้นแล้ว เมื่อก่อนเขาก็ขอชดเชยที่ดิน

แต่ทั้งยังปลูกให้ใหม่ด้วย เพราะฉะนั้นในข้อนี้เห็นจำไม่ควรวิตกเลย
แล้วมณฑลบัณฑูร์ได้ โดยมากไม่ได้ประโยชน์จากการเพาะปลูกเท่าไร
เพราะมณฑลถูกเกิดเป็นภูมิประเทศที่ท่าเหมืองแร่มาช้านานแล้ว เพราะ
ฉะนั้นจะให้อนุญาตต่อไปก็คงไม่เสียหายมากมายอะไร

พระยาราชวังสัน กล่าวว่ ปัญหาเรื่องที่ดินที่เกี่ยวกับแร่ที่งาน
เป็นปัญหาที่รัฐบาลเราได้ดำรงมานาน เพราะเหตุที่เมื่อการวิจาทเกิดขึ้น
ต้องขึ้นโรงศาลและบางครั้งต้องตั้งข้าหลวงไปพิจารณา ไม่ใช่เพียง
มีมาแต่เดี๋ยวนั้น แต่โบราณมากมี ตามนโยบายที่รัฐบาลก่อนทำได
ก็อาศัยหลักที่ต่างประเทศทำในเรื่องนี้เหมือนกัน ทวิพจน์สมบัติของแผ่นดิน
มีอยู่หลายอย่างรวมทั้งแร่ดีบุกด้วย และสมบัติในแผ่นดินนั้นก็มีหลาย
ชนิด ถ้าท่าเหมืองแร่แล้ว ที่ดินที่ปลูกพืชพันธุ์ย่อมเสียหาย แต่
บางอย่างไม่เสียหาย เช่นทำน้ำมันหรือถ่านหิน ดีบุก เหล็ก รัฐบาล
ต้องเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้จากสมบัติของแผ่นดิน มาเปรียบ
เทียบกับประโยชน์ที่จะเสียไปชั่วคราว ประโยชน์ที่จะเสียไปชั่วคราว
ไม่ใช่เร็ววันต้องเสียไปนาน ๆ ที่ดินที่ทำแร่แล้วย่อมเสียหายไปชั่วคราว
เหมือนที่ดินที่อยู่ในต่างประเทศเช่นในฮอลันดา และเคนมารค ซึ่ง
เป็นที่ดินไม่มีไปชั่วคราว แต่เมื่อใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์แล้ว ก็
อาจทำให้ที่นั้นกลับดีได้ การที่รัฐบาลให้ทำไปก็มีปัญหาที่นอนอยู่ว่าผล
ประโยชน์เป็นอย่างไร เมื่อเทียบดูในแหลมมลายูโดยมากหาเป็นที่สวน
อันเป็นหลักฐานไม่ การเกิดทะเลาะกันนั้นก็มีหลายอย่าง เช่นที่จระเข้

ทำมาหากินอยู่แล้วมีคนมาแย่ง อีกอย่างหนึ่งราษฎรไปปลูกไว้เพื่อจะ
 หวงแหนหวังจะครอบครองเป็นเจ้าของ พอเวลามีคนไปจับของก็
 เอะอะขึ้น แต่พูดรวมทั้งหมดแล้ว ที่ๆ ทำไร่ทำป่าเขาเห็นด้วยตาเอง
 ก็มี และทราบจากการได้สวนก็มี เป็นที่ๆ เพราะปลูกพืชผลได้เล็กๆ
 น้อยๆ ยังมีที่ดินที่ทำการเพาะปลูกได้มาก ประเทศสยามเราไม่มี
 พดเมืองมากมายจนเดือดร้อนเช่นนั้น การทำไร่ที่กล่าวด้วยยอมให้
 ประโยชน์แก่รัฐบาล ในการที่อุตสาหกรรมบังคับที่ดินเป็นประโยชน์
 ส่วนที่ว่าจะ กันให้คนไทย หรือชาวต่างประเทศนั้น เป็นอีกปัญหาหนึ่ง
 แต่ประโยชน์ที่ได้จากการเพาะปลูกนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าให้ทำไร่จะได้
 ประโยชน์ดีกว่ามากกว่า เพราะการทำสวนเวลานั้นทำกันเล็กๆ น้อยๆ
 ไม่มีแบบแผนที่จะทำ ข้าพเจ้าเป็นคนเคยเที่ยวทางแหลมมลายูมามาก
 อีกข้อ ๓ ที่ว่าเราจะไม่ให้เขาทำคือ ก็มีผลเช่นนั้น คือ คนงานที่เป็น
 ชาวต่างประเทศเวลานั้นเปลี่ยนมือไปบ้างแล้ว ในเหมืองแร่ เมื่อ
 จันทักใช้กุดจันเป็นส่วนมาก ครั้นเขาเครื่องจักรมาใช้ทำ ชาวเมือง
 นั้นก็มีอาชีพ ดังอย่างดวงและอย่างนั้นเท่า มีคนพื้นเมืองทำมาก บริษัท
 ที่ในเมืองตะกั่วป่า ใช้คนไทยและลาว ถ้าจะหยุดเสียราษฎรที่หา
 กินกับการทำเหมืองแร่มีส่วนมากก็จะเดือดร้อนเหมือนกัน การขุด
 แร่การมันทุกแร่ใช้เรือและใช้สัตว์พาหนะ ราษฎรได้อาศัยอาชีพใน
 ทางนั้นบ้างเหมือนกัน คราวหนึ่งราษฎรหยุด โดยมีโคกตามาก
 รัฐบาลเดือดร้อน กุดจัน กุดไทย และชาวเมืองจะลำบากมาก

ไม่ใช่มีแต่การทำแ้ว การต่าง ๆ ที่เนื่องจากการทำแ้วราษฎรก็ได้
อาศัยอยู่มาก นี่เป็นส่วนประโยชน์

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวดำ การที่จะยกเด็กนั้นจำเป็น
ต้องทำเป็นพระราชบัญญัติด้วยหรือ เกรงว่าคราวหลังมีประกาศ
ของกระทรวงใดจะต้องยกเด็ก มีต้องทำเป็นพระราชบัญญัติเสมอ
ไปหรือ

พระยามานวราชเสวี ตอบดำ ก่อนที่กระทรวงมหาดไทย
จะคิดร่าง ได้พิจารณาประกาศเดิม ลงวันที่ ๓๓ สิงหาคม พ.ศ.
๒๔๗๕ ซึ่งมีข้อความว่า “ตั้งแต่บัดนี้เจ้าพนักงานจะไม่รับพิจารณาเรื่อง
ราว ฯลฯ” ซึ่งมีเป็นข้อ ๆ ถึง ๕ ข้อ อันที่จริงจะเขียนเป็น
ประกาศก็ได้ แต่เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคเห็นว่าประกาศเดิมนั้นควรเป็น
พระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นถ้าจะดัดแปลงประกาศเดิมนั้นควรเป็น
พระราชบัญญัติด้วย และถ้าจะทำเป็นประกาศยกเด็กเจ้าหน้าที่เห็น
ว่ายังไม่ถูกต้อง ฉะนั้นจึงได้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวดำ เรื่องนี้เห็นว่าไม่ควร น่า
จะต้องทำเป็นพระราชบัญญัติ

พระยามานวราชเสวี กล่าวดำ ถ้าออกเป็นพระราชบัญญัติ
ก็ไม่ผิด และสมยอมเป็นสมัยที่ต้องทำให้ถูกต้องตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ
ซึ่งเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคก็มาแจ้งเชื่อ

หุดองประดิษฐ์มุนุขรรณม กล่าวว่่า ถ้าจะพูดตามหลักการแล้ว ประกาศกระทรวงเกษตรราชการฉบับนี้ เป็นกฎหมาย ซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นผู้มีอำนาจ แต่เดิมนั้นการเรียกชื่อกฎหมายต่าง ๆ เรียกว่าพระราชบัญญัติบ้าง พระราชกฤษฎีกาบ้าง เห็นเหมาะคำไหนที่เขาคำนั้น เพราะกฎหมายนั้นแต่เดิมเป็นกฎหมายนิติบัญญัติที่ดี บริหารบัญญัติ ก็ดีเป็นพระราชอำนาจแยกกันไม่ใคร่ออก วิธีเดิมจึงได้ทำกฎหมาย เช่นเรื่องนี้เป็นประกาศ แต่สมัยนี้ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่กรมร่างพิจารณา แล้วเสนอกความเห็นให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ จึงขอรับรองว่าเรื่องนี้ ควรให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

พระยาศรีวิสารทย์ไพศาลย์ กล่าวว่่า สำหรับเรื่องนี้จะออกเป็นพระราชบัญญัติประกาศไปก็ได้ แต่เกรงว่าต่อไปถ้ามีเรื่องคล้ายๆ อย่างนี้ก็จะต้องทำเป็นพระราชบัญญัติกันเสมอไป

หุดองประดิษฐ์มุนุขรรณม กล่าวว่่า พระราชบัญญัติประภคศึกษาที่ดี พระราชบัญญัติชั้นสูงตรพดกศพกดี ดูเหมือนให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ที่ประกาศได้ เรื่องกฎหมายเร้เข้าใจว่่าเป็นเรื่งที่พระราชบัญญัติไม่ได้ให้อำนาจได้ รัฐมนตรีว่่าการกระทรวงจะออกประกาศ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ในกรุงเทพฯ ก่อน ข้าพเจ้าเห็นว่าทำไม่ได้ สำหรับเรื่องเพื่อมองกันความสงสัย จึงออกเป็นพระราชบัญญัติที่เต็ยว่่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวว่า ประกาศกระทรวง
เกษตรธิการฉบับนี้ อ้างพระบรมราชโองการ ไม่เหมือนประกาศ
ของกระทรวงธรรมการ ที่พระราชบัญญัติประถมศึกษาได้บัญญัติให้
อำนาจไว้ และการประกาศก็อาศัยอำนาจของกฎหมายที่มีอยู่แล้ว
แต่ประกาศกระทรวงเกษตรฯ อ้างอำนาจพระบรมราชโองการ ฉะนั้น
การที่ร่างเป็นพระราชบัญญัติอย่างที่ว่านั้นถูกแล้ว

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า การร่างเป็นพระราชบัญญัติ
ยกเลิกประกาศที่ว่าไม่เหมาะนั้น เช่นในเรื่องชั้นผู้ตรพดึกศกพทได้เคย
ประกาศมาแล้ว ก็ทำเป็นประกาศ

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า เรื่องชั้นผู้ตรพดึกศกพทนั้นได้
มีพระราชบัญญัติให้อำนาจเสนาบดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง) ทำ
ได้ แต่ประกาศฉบับนี้เสนาบดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง) รับ
พระบรมราชโองการ อนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีอำนาจ
นิติบัญญัติ ฉะนั้นกฎหมายจะออกเป็นรูปใดก็ได้ และมีผลเป็น
กฎหมายทั้งนั้น เรื่องนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคทักมาข้าพเจ้าก็เห็น
ว่าควรจะให้เขาแก้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เท่าที่อภิปรายกันมา มี
ปัญหา ๓ ข้อ คือ ๑. นายสงวน ศุภารักษ์ ว่ายังไม่ควรออกเป็น
พระราชบัญญัติและให้บังคับไว้ก่อน ๒. นายจรรยา สัมแสง เห็นว่าควร
ออก แต่ต้องจำกัดเขตต์ เช่นควรห้ามทางมณฑลฝ่ายเหนือ และ

ต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์และเนื้อที่ที่เสียไปด้วย ๓. พระยานิติ
ศาสตร์ไพศาลย์ เห็นว่าเรื่องนี้ควรทำเป็นประกาศ เพราะฉะนั้นเพื่อ
ตัดความให้สิ้นเชิง ขอให้ลงมติร่างพระราชบัญญัติตามที่เสนอมานี้
ควรระงับออกเป็นกฎหมายได้ ก็ขอให้ลงมติ ที่ประชุมทั้งหมดคนนอก
จากสมาชิกผู้หนึ่งได้ลงมติเห็นชอบตามร่างที่เสนอมานี้

ท่ากรแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่า ฉะนั้นปัญหาที่ได้ถึง
ข้ออื่นๆ ก็เป็นอันตกไปและร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันว่านำขึ้น
เกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แถลงว่าร่างพระราชบัญญัติ
ยกเลิกปรับใหม่ตามศักดินา พ.ศ. ๒๔๗๕ นี้เกิดขึ้นจากการใช้รัฐ
ธรรมนูญ ในรัฐธรรมนูญมีว่าราษฎรทั้งหลายมีความเสมอภาคกัน
ในกฎหมาย ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายเท่าๆ มีการปรับใหม่
ด้วยศักดินา ซึ่งเกี่ยวเนื่องมาแต่โบราณ ที่คงใช้อยู่ในตุ้เหมือนเรื่อง
ชายรู้ นอกจากนั้นเพื่อให้รูปการทั้งหลายเป็นไปตามหลักการของ
รัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรีจึงคิดเลิกการปรับใหม่ตามศักดินา
ที่เสนอก่อนหน้านี้ เพราะฉะนั้นตามที่ท่านไม่มีอะไร ในมาตรา ๔ ก็
เป็นเรื่องปฏิบัติต่อเนื่องจากมาตรา ๓ นั้นเอง แต่เพื่อให้ชัดเจน
มาตรา ๕ ความก็เป็นการปฏิบัติอย่างเดียวกัน คือตั้งแต่วันใช้
พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป

พระยานิคศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ มาตรการ ๓ มุ่งหมาย
 พุดถึงเรื่องปรับ เมื่อให้ยกเลิกเดี่ยต้นเช่นนี้คเมียท่านมีปรับกัน
 ไม่ได้หรือ ถ้าเช่นนั้นจะพ้องชายชู้ไม่ได้เลย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นให้พุดเดี่ยใหม่ใน
 มาตรการ ๓ ตามร่างเดิมว่ “มาตรการ ๓ ให้ยกเลิกบรรดาพระราช
 กำหนดกฎหมายใด ๆ ที่กำหนดว่ให้ปรับใหม่ตามศกคตินา เป็นการชด
 ใช้ความเสียหายนั้นเดี่ย” ให้แก้เป็น “ให้ยกเลิกการปรับใหม่ตาม
 ศกคตินา เป็นการชดใช้ความเสียหายที่บัญญัติไว้ ในพระราช กำหนด
 กฎหมายใด ๆ นั้นเดี่ย” คือตัดคำว่ “บรรดาพระราชกำหนดกฎหมาย
 ใด ๆ ที่กำหนดว่ให้” ออกเดี่ย เดิมคำว่ “การ แทน” ลงไป
 และในวรรคสุดท้ายให้ตัดคำว่ “นั้นเดี่ย” ออก แล้วเดิมคำว่
 “ที่บัญญัติไว้ ในพระราชกำหนดกฎหมายใด ๆ นั้นเดี่ย” ลงไว้แทน

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ รู้ดีกส่งสัยว่ ถ้าเราเลิก
 การปรับตามศกคตินาเดี่ย จะเอากฎหมายอะไรมาเป็นหลักในการ
 ปรับ เช่นถ้าเขาค่าเรา ๆ จะทำอย่างไร

หลวงประดิษฐมนูธรรม แถดงว่ หลักกฎหมายมีเดี่ยเช่น
 การทำชู้ ผัวพิศุจน์ว่เดี่ยหายไปเท่าใดก็ได้ ค่าปรับเท่านั้นตามหลัก
 ประมวลแพ่ง ๆ ว่าด้วยละเมิด

พระยาวิชัยราชสุนทร กล่าวว่ร่างประมวลแพ่งบรรพ ๕
 ได้พุดถึงเรื่องนี้

พระยานิตีศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ามีหลักอยู่แต่ว่าการผิด
ภรรยาเป็นการละเมิดสิทธิ ศาลย่อมจะกำหนดค่าเสียหายให้ตาม
สมควรข้อสำคัญมีบทให้ปรับได้ แต่จะปรับเท่าใดคงดูเป็นเรื่องๆไป

นายสงวน คุณารักษ์ กล่าวว่ามีข้อสงสัยในคดีอาชญาคือ
ศาลเคยลงโทษคนธรรมดาหนักกว่าผู้มีบรรดาศักดิ์ นโยบายนี้จะ
วางเกณฑ์ได้หรือไม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบว่า เห็นจะไม่เป็น
หลักของศาลเช่นนั้น ถ้าว่ามีหลักเช่นนั้นก็น่าจะเป็นต่อไป เรื่อง
นี้ช่วยไปในทางที่ถูกต้องทั้งนั้น

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่ามีร่างพระราชบัญญัติยก
เลิกการปรับใหม่ตามศกตินาแล้ว มีต้นถึงเวตาหรือยังที่จะแก้ไข
ประมวลกฎหมายอาญา ร.ศ. ๓๒๗ เพราะในกฎหมายอาญานี้
บางแห่งได้บัญญัติความไม่เสมอภาค จึงขอแถลงให้คณะรัฐมนตรี
ทราบ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่าจะนำเรื่องนี้เสนอกณะ
รัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ามีร่างพระราชบัญญัติ
ตามที่ผู้เสนอญัตติขอแก้ไขได้แก้แล้วนั้น หากไม่มีสมาชิกผู้ใด
อภิปรายกันอีกต่อไป จะได้ลงมติในร่างพระราชบัญญัตินี้ ว่าให้นำ
ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมาย

ได้ต่อไป ไม่มีสมาชิกผู้ใดคัดค้าน และที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบ
พร้อมกันให้นำร่างพระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อลงพระ
ปรมาภิไธยแล้วประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แถลงว่า ร่างพระราช
บัญญัติที่ ๓ คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม พ.ศ.
๒๔๗... การที่วางบั้นไว้เพราะยังไม่รู้ว่าจะใช้ได้เมื่อใด ด้วยเป็นร่าง
พระราชบัญญัติที่มีข้อความยืดเยื้อ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรจะ
ต้องตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงเข้าใจว่า
เห็นจะไม่ต้องมีการอภิปรายเฉพาะเรื่องก็ได้ แต่ถ้าสมาชิกผู้ใด
คิดใจจะ อภิปรายก็จะได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแถลง
ให้ทราบ แต่อย่างไรก็ดีขอเสนอญัตติว่าให้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณา
ตรวจร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรมนี้ และเมื่อทำแล้ว
จะได้นำมาเสนอสภา^{๕๖}อีกครั้งหนึ่ง

หอดวงประดิษฐ์มนูธรรม รับรอง และกล่าวต่อว่าร่างพระราช
บัญญัติ^{๕๕}นี้เกี่ยวกับการทหารด้วย จึงอยากให้ มีกรรมาธิการซึ่งเป็น
ผู้แทนฝ่ายทหารบก ๓ นาย ทหารเรือ ๓ นาย และขอเสนอผู้มี
นามต่อไปนี้เป็นกรรมาธิการพิจารณาตรวจร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ
๑. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เป็นประธาน ๒. หอดวงบรรณกร
โกวิท ๓. นายติเรก ชัยนาม ๔. หอดวงชำนาญนิติเกษตร
๕. พระเรียนวิรัชชพากย์ ๖. หอดวงดีนาตโยธารักษ์ ๗. นายสงวน

คุณารักษ์ ๘. หาดจอร์จดารประสิทธิ์ ๙. นายแนบ พทโยจีน

๑๐. นายยด สมันนท์

นายสงวน คุณารักษ์ แถลงว่า มีหน้าที่ค่อนข้างมากแล้วขอให้
เปลี่ยนเป็นนายหงวน ทองประเสริฐ

หาดจอร์จดารประสิทธิ์ แถลงว่ามีหน้าที่ค่อนข้างมากแล้ว จึง
ขอให้เปลี่ยนเป็นหาดจอร์จกิตติกำจร

นายแนบ พทโยจีน แถลงว่า มีหน้าที่ค่อนข้างต้องทำอยู่ในเวลา
นี้มาก เกรงว่าไม่มีเวลาพอ จึงขอให้เปลี่ยนเป็นนายเนตร พุนวิวัฒน์

นายยด สมันนท์ แถลงว่า เท่าที่ระบุนามมาเห็นว่ามี ๘
นายพอแล้ว จึงของดไว้สำหรับตัวเขา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
การทำพินัยกรรมนี้ ถ้าที่ประชุมเห็นสมควรจะมอบให้กรรมาธิการไป
พิจารณาก็ขอให้ลงมติรับหลักการเสียก่อน ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ที่ประชุม
ทั้งหมดได้ลงมติรับหลักการนี้ ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อ
ไปว่า รายงานของกรรมาธิการซึ่งได้มีผู้เสนอไว้ ๘ นาย คือ พระยา
นิติศาสตร์ไพศาลย์ เป็นประธาน พระเรียบจิรัชชพากย์ หาดวงดีนาถ
โยชารักษ์ หาดจอร์จกิตติกำจร หาดวงชำนาญนิติเกษตรหาดวง
บรรณกรโกวิท นายศิเรก ชัยนาม นายหงวน ทองประเสริฐ และนาย
เนตร พุนวิวัฒน์ นั้น ถ้าสมมติผู้ใดเห็นสมควรให้ผู้ใดที่กล่าวนามแล้ว
เป็นกรรมาธิการไปตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ขอ ให้ลงมติ

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน และที่ประชุมทั้งหมดจึงลงมติให้ผู้ทักถ่วงนามนั้น
เป็นกรรมาธิการ

หอดวงอรกสารประสิทธิ์ ถามว่า ร่างพระราชบัญญัติอากร
มฤตกซึ่งที่ประชุมได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญไปประชุมพิจารณาตรวจ
ร่างนั้น บัดนี้ได้ทำกันไปถึงไหน เพราะได้ตั้งให้ไปประชุมตรวจ
ร่างกันนานกว่า ๒ เดือนแล้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า ร่างพระราชบัญญัติ
นี้ที่กรรมาธิการไปตรวจช้านานแล้วยังไม่ได้ผล ไม่ใช่เพราะเหตุ
เจ้าพระยาพิชัยญาติป่วย เมื่อเวลาประชุมกันแล้วเห็นมีข้อข้องใจ
ต่าง ๆ จึงส่งไปให้ มีสเตอร์แบกด์เคอร์ มีสเตอร์กียอง และมีสเตอร์
สต์เวินพิจารณา ถึงแม้เจ้าพระยาพิชัยญาติป่วยเราก็กทำต่อไป ข้าพเจ้า
เองได้ไปถามที่กระทรวงคลัง ๆ ก็ได้รับคำบอกเล่าว่าจะส่งมาให้ใน
ไม่ช้า

นายสงวน ศุฑารักษ์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
ว่าเนื่องจากได้เห็นประกาศในหนังสือพิมพ์ บางฉบับได้ตั้งข้อความมี
ใจความว่า นักเรียนที่มีอายุมาก ๆ ซึ่งเรียนอยู่ในเวลานี้ต้องถูกจำกัด
ไม่ให้เรียนในโรงเรียนของรัฐบาล ได้ใช้แล้วในโรงเรียนไหนบ้าง
ถ้าได้ใช้ไปเห็นว่ามันควรใช้ เพราะเป็นการตัดเดรัจฉานของราษฎร
และตามนโยบายของรัฐบาลก็ว่าจะบำรุงการศึกษาให้แก่พลเมืองอย่าง
เต็มที่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า ตามที่นายสงวน
ถามว่าได้ประกาศใช้ ไปบ้างแล้วหรือยังนั้น ขอแถลงว่าได้ใช้ไป
แล้ว ๒ โรงเรียน คือโรงเรียนสวนกุหลาบและเทพศิรินทร์ และที่
ถามว่าทำไมจึงประกาศใช้เช่นนั้นมิเป็นการตัดเสรีภาพของราษฎรหรือ
ข้าพเจ้าขอตอบว่าเรื่องเช่นนั้น ไม่เป็นการตัดเสรีภาพเลย เพราะการ
ศึกษาตามวิธีการของชาติ National Education นั้น ไม่ใช่เป็นการ
ศึกษาเฉพาะชั้นเฉพาะพวกเฉพาะเหล่า เป็นการศึกษาทั่วไป ย่อม
มีหลักกำหนดว่า ให้ทุกคนได้รับการศึกษาตามควรแก่อัธยาศัย เพราะ
คนเราจะให้ มีสติปัญญาเรียนได้ตลอดจนวิชาทุกอย่าง เป็นการเหลือ
วิสัย แม้ในวิชาอย่างเดียวกันจะให้ทุกๆ คนเรียนได้จับเหมือนกันก็
เป็นการเหลือวิสัย คนนี้อาจสามารถเรียนได้แก่นั้น คนนั้นอาจ
สามารถเรียนได้เพียงแค่นั้น คนโน้นอาจสามารถเรียนวิชาชนิดนั้น
ดีกว่าวิชาชนิดอื่น แต่คนนั้นไม่สามารถ เพราะฉะนั้นในการศึกษา
ของชาติ ไม่ว่าประเทศใดจึงมีหลักอาศัยเพื่อความเสมอภาค และ
เพื่อประโยชน์แห่งประเทศ จึงมีหลักว่าให้ทุกๆ คนมีโอกาสเล่าเรียน
ได้ตามควรแก่อัธยาศัยของตน ว่าโดยเฉพาะเราทราบแล้วว่า ใน
ชั้นเดียวกันคนที่เรียนสู้ใครไม่ได้ ขึ้นชั้นขึ้นไปก็เป็นผู้คุมห้องนักเรียน
ทั้งหมดในชั้น ถ้าหากครูจะปล่อยปละละเลยเฉยไม่สนใจ ก็ผิด
จรรยาครู ถ้าจะปฏิบัติจรรยาให้เคร่งครัดไปก็เกิดความเสียหายแก่
นักเรียนทุกคนในชั้น แต่ที่เราจะใช้วิธีการในประเทศเรา เราจะ

ใช้กว้าง ๆ ทิ้งไปทันทีจะไม่สะดวก เพราะการศึกษาแห่งชาติของเรา
 ที่เริ่มทำนั้น ทำโดยเอกเทศและเป็นสามัญศึกษาส่วนมาก ทางวิสามัญ
 ศึกษา เรายังละเลยอยู่ เพราะเหตุว่ายังขาดเงินเป็นส่วนใหญ่ แล้วเรา
 จะรีบจัดทำทันที ให้เสร็จพร้อมก็ไม่ได้โดยง่าย ถ้าหากว่าข้าศึกภาพคน
 โดยยังไม่ควรขึ้นไปถึงค่าคบมนแล้ว เราก็ควรจะอยู่เพียงค่าคบกลางๆ ดี
 กว่า ต้องมีโรงเรียนอาชีพๆ ของเรายังไม่พร้อม ถ้าไปใช้วิธีนี้จะ
 เกิดความลำบากแก่เด็กที่หลังซึ่งควรจะเรียนต่อไปได้ ถ้าสามัญศึกษา
 ขึ้นไปรอไว้เช่นนั้นจะกลายเป็นเด็กอาภัพ เพราะฉะนั้นจึงจำต้องใช้แต่
 ณะเพาะถั่วงอณะเพาะแห่ง เวลานี้จึงใช้แต่ที่โรงเรียนสอนกุลฑาและ
 เทพศิรินทร์ก่อน ส่วนอายุที่จำกัดจะเห็นว่าจำกัดไว้อย่างหลวมๆ ยังมี
 ช่องจำกัดให้ไว้ในภายหลังอีก เราจะทำได้สำเร็จตามแบบ ในเรื่อง
 แบ่งชั้นเรียนนั้นว่าควรจะมียุทธชั้น เพื่อจะให้เร็วหรือช้า ปัญหา
 สำคัญอยู่ที่ว่าเราจะจัดโรงเรียนวิสามัญได้เร็วหรือช้าเท่านั้น นี่และ
 เป็นข้อสำคัญ เวลานี้เราจำกัดเพียง ๒ โรงเรียน ชายที่จำกัดนั้นยัง
 ไม่เป็นการน้อยไป

นายสงวน ตุลารักษ์ กล่าวว่ ตามที่ชี้แจงให้ฟังนี้เข้าใจว่า
 รัฐธรรมนูญทำให้พดเมืองได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี ถ้าไปมีคประค
 เข้า ก็คิดว่าจะต้องทำเป็นพระราชบัญญัติ และยังสงสัยว่าพระราช
 บัญญัติกับรัฐธรรมนูญจะอย่างไรกันอยู่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า การจำกัด^๕นี้ต้องมีพระราชบัญญัติ โรงเรียนเขาจำกัดอายุได้เอง เช่นเราส่งนักเรียนไปเข้า Public school ในประเทศอังกฤษถ้าอายุเลยแล้วก็เข้าไม่ได้ เขาก็ไม่มีกฎหมายเลย การจำกัด^๕จะไม่มี^๕สักเลย เพราะอายุที่จำกัดไว้นั้นหลวมอยู่มาก ไม่ยอมให้คนอายุ ๒๐ ปีเข้าเรียนแต่เราจำกัดเพื่อให้^๕รู้ตัวไว้ที่ ถ้าหากอายุมากเกินไปเถลไถลอย่างไร ถ้าเรียนไม่ได้ถูกจำกัดใน ๒ แห่งนั้นแล้ว แต่อยากจะเรียนอีก ก็ไปเรียนที่โรงเรียนอื่นได้ หรืออยากไปเรียนตามโรงเรียนราษฎร์ที่ไหนก็ได้

พระยานิศาสด์ไพศาลย์ กล่าวหาว่า อยากจะให้ท่านผู้เป็นประธานพิจารณาว่า ควรลงมติความสดใจให้แก่บุคคลผู้หนึ่งซึ่งถึงแก่กรรม ซึ่งได้ร่วมมือในคณะราษฎรจัดการเปลี่ยนแปลงจนถึง^๕สถานชนหรือไม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ รับรอง

หลวงประดิษฐมนูธรรม แถลงว่า ผู้ถึงแก่กรรม^๕นี้ คือ นายเรือตรีทองดี ระวังภัย ท่านผู้^๕นี้มีส่วนช่วยเหลือแก่คณะราษฎรอย่างแข็งแรง และได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด พุทธการที่ท่านผู้^๕นี้ได้กระทำไปแล้ว แม้เป็นเพียงนายเรือตรีก็ตาม, ก็นับว่าได้ทำประโยชน์

อย่างใหญ่หลวงที่สุดไว้ก่อนถึงแก่กรรม เพราะฉะนั้นท่านรัฐมนตรี
กระทรวงธรรมการรับรองก็เป็นการชอบแล้ว

รัฐมนตรีว่าการกลาโหมแถลงว่า วิจัยมติแต่งตั้งความที่สด
ใจนั้นควรจะยืนยัน ที่ประชุมทั้งหมดได้ลงมติความสดใจแก่นายเรือตรี
ทองคำ รั้งบัญชา โดยยืนยันพร้อมกันหมดทุกคน

หลวงอรุณสารประสิทธิ์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลา
โหมว่าร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคก เป็นกฎหมายภายในของเรา
ต่างประเทศไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย ทำไมจึงต้องให้ฝรั่งตรวจด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า การที่เราทำกฎ
หมายเรื่องนี้เรายังไม่มีตัวอย่างอะไรเลย เราจึงต้องอาศัยหลักกฎ
หมายต่างประเทศซึ่งมีหลายพอดหลายหมู่ ได้ใช้วิธีต่าง ๆ กันที่จริงได้
หลักฐานจากอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น แต่เดี๋ยวนี้เราก็ยังไม่สู้คุ้น
เคยแก่เทศนิคอันนี้ วิจัยการที่จะยุบหรือเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ว่าถึงตอน
แรกที่เราทำนี้ เราให้ฝรั่งทำ คือมีดีเตอร์กียอง กับมีดีเตอร์ดีเคิน
เป็นผู้ร่าง ภายหลังเห็นว่ามีดีเตอร์แบงทเคอร์เป็นผู้ชำนาญในทางนี้
จึงขอให้พิจารณาด้วยเหมือนกัน เพื่อเอาหลักอังกฤษ นายประยูร
รัฐมนตรีบอกว่าจะอันนี้เขาก็เห็นกำลังพิจารณากันอยู่เหมือนกัน การที่ใช้
ฝรั่งพิจารณานั้นเพราะเขาวิ จิยทางได้เดี่ยมากกว่าเรา

พระยามานวราชเสวี กล่าวอีกว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาโหมพูดนั้น ข้าพเจ้าขอรับรองทุกอย่าง ร่างพระราชบัญญัติอากรม

มฤตกนอกจากตัวหนังสือแล้วยังต้องมีข้อปฏิบัติการในเรื่องค่าใช้จ่าย และรายได้ เช่นในประเทศอียิปต์ ภาษีแผ่นดินรายได้นั้นน้อยกว่ารายจ่าย เพราะฉะนั้นระหว่างพิจารณา ข้าพเจ้ารู้สึกว่ถ้าแม้ว่าจะต้องเสีย ค่าตรวจตรามากมายยิ่ง กว่ารายได้ ก็จะเป็นที่น่าเสียใจอย่างยิ่ง มีดีเตอร์แบกดีเตอร์เขาเคยอยู่ในอียิปต์ จึงตกลงให้พระยาไชยยศฯ นำไปให้เขาช่วยพิจารณา ที่ให้เขาแก้ไขนั้นก็เพราะอยากให้รัฐบาลได้ ประโยชน์มากๆ เพราะฉะนั้นจึงสำคัญนัก และอีกอย่าง หนึ่งตามที่ทดลองบรรดสารฯ กล่าวว่ทำไมจึงต้องให้ฝรั่งร่าง ที่จริง กฎหมายมีอยู่อย่างไร คนฝรั่งที่อยู่ในเมืองไทยเราก็จะเก็บแก่เขา ถ้า ได้ออกกฎหมายแล้วเราต้องให้ยุติธรรมและให้สัมภารเราต้องเก็บให้ เหมือนๆ กัน ต้องรักษาความเที่ยงธรรมว่าอย่างไรควรและไม่ควร ที่จริงร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกนั้นบางคนเห็นว่าน่ากลัว คนที่มี เงินตั้งแต่ล้านบาทขึ้นไป ควรเก็บให้มาก เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ขอจงได้ ใจให้ทำ แต่ถ้ามีโอกาสก็จะพยายามที่จะทำให้เร็วที่สุด เพราะคนที่ มีเงินตั้งล้านที่แก่ตัวก็หลายคน ถ้ารอช้า เราก็จะขาดเงินไป

ทดลองบรรดสารประสิทธิ์ฯ กล่าวว่ ถ้าทำให้เร็วที่สุดได้จะดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่ กำหนดเวลาให้ แน่นอนยังไม่ได้ ถ้าตั้งไปเร่งเขาอยู่อาจจะบอกเวลาได้ในอาทิตย์หน้า ว่าอีกนานสักเท่าใดจะส่งได้ เขาได้ทำเสร็จไปทีหนึ่งแล้ว มาปรึกษา กันอีก ปรึกษากันคราวนี้เข้าใจว่าเป็นครั้งที่

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ ในต่างประเทศโดยมากคนที่เป็นผู้แทนในสภาพปกครองแผ่นดิน เช่นผู้แทนราษฎรของเรา เขาได้รับค่าจรัลไฟพิเศษ แต่ของเราไม่ได้ค่าพิเศษ ท่านผู้เป็นประธานน่าจะติดต่อกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรพาณิชย์การซึ่งกรมรถไฟสังกัดอยู่ขอค่าพิเศษให้แก่สมาชิกทั้งหมด เพื่อเป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง เพราะสมาชิกของสภาจะได้มีโอกาสไปตรวจตราสอบถามทุกข์สุขของราษฎรตามหัวเมืองได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ให้รอรังบไว้ก่อนต่อเมื่อมีสมาชิกสมัยที่ ๒ จึงค่อยทำความตกลงกันใหม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม แถลงว่ เรื่องนี้ข้าพเจ้าก็เสนอกณะรัฐมนตรี ๆ ก็กำลังพิจารณาอยู่ และเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับระเบียบรถไฟ เพราะฉะนั้นจึงขอเสนอว่าจะให้ความสะดวกอย่างไรในการที่สมาชิกไปตรวจตามหัวเมือง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แถลงว่ เวลาว่างรัฐธรรมนุญได้คิดเหมือนกันว่ เมื่อผู้แทนมาประชุมควรจะได้รับความสะดวกอย่างไร เช่นในประเทศเยอรมันเขาให้ค่าจรัลไฟสำหรับไปและกลับ ความคิดของคนเรานั้นบางทีก็มาตรงกันได้ เพราะฉะนั้นตามที่หลวงประดิษฐ์ฯ พูดนี้ เราได้พิจารณาอยู่แล้ว เรื่องนี้ขอของแก่เงินของกรมรถไฟ

๗๔๑

หอดวงจรรถสารประสิทธิ์ ถัดว่า กฎหมายอาชญาายังให้
สิทธิพิเศษแก่บางคนไม่เสมอภาคกัน เรายังไม่ได้แก้ถ้าเราจะแก้เพียง
หน้ากระดาษเดียวก็พอ ถ้าหากรัฐมนตรีรับไปทำด้วยก็จะดี

ทำกรแทนประธานสภา ถัดว่า ให้เสนอนโยบายขึ้น
มา หอดวงประดิษฐ์มนูธรรม ถัดว่า จะได้รับไปพิจารณา

เด็กประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

หลวงคหกรรมบดี

นายปพาตี บุญ-หลง

หลวงชวเลขปรีชา

ผู้ตรวจงานการประชุม

นิติศาสตร์

ปรีชานุสาสน์

จรูญ ฌบางช้าง

พระวุฒิสาสตร์

นายมังกร สามเสน

พระยาศรยุทธเสนี

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร